

Nr 891

Av herrar Nilsson i Lönsboda och Antby, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 37, angående utbyggnad av systemet med växtförädlingsavgifter, m. m.

I proposition nr 37 framläggs förslag om utvidgning av systemet med växtförädlingsavgifter och obligatorisk statsplombering. Systemet avses i fortsättningen omfatta samtliga jordbruksväxter utom sockerbeta, lin och hampa. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 1968. Samtidigt förordas att växtförädlingsavgifter för strå- och trindsäd höjs fr. o. m. den 1 juli 1967.

I princip finner vi det framlagda förslaget tillfredsställande. Det kan bidra till kvantitativt större hektaravkastning för jordbrukarna. Detta ger i sin tur möjlighet till förbilligande av produktionen, vilket direkt eller indirekt bör komma de slutliga konsumenterna till godo. Det föreslagna systemet medger också en effektivisering av växtförädlingsarbetet. Genom systemets utvidgning till att omfatta även andra jordbruksväxter än strå- och trindsäd ernås dessutom större rättvisa mellan olika grödor jämfört med om enbart strå- och trindsäd skulle ytterligare belastas med avgifter.

På ett par punkter har vi emellertid vissa invändningar att göra. Det ena gäller export av utsädesvaror, det andra problemet med den s. k. isärvägningen.

Den utredning, vars resultat legat till grund för propositionen, har föreslagit att statsplomberingskraven för export av utsädesvaror göres liberala. Ett flertal remissinstanser har på denna punkt förordat restitution av växtförädlingsavgiften vid export, i synnerhet för vallväxtfröer. Styrelsen för Kooperativa förbundet förutsätter i sitt yttrande, att en smidig och successiv anpassning sker av de svenska bestämmelserna för exportvarorna till internationell praxis, så att exportmöjligheterna (t. ex. beträffande vallväxtutsäde) i praktiken ej väsentligt försvåras. Liknande synpunkter anförs av andra instanser, såsom styrelsen för frökontrollanstalten i Linköping. Av vikt är vidare att det svenska systemet inte försvårar en framtida övergång till det system som råder inom EEC-länderna.

Departementschefen förordar i princip att möjlighet bör finnas till befrielse från eller återbetalning av växtförädlingsavgift vid export. Då det gäller export av vallväxtfrö bör enligt propositionen frågan om befrielse från eller återbetalning av växtförädlingsavgift prövas i det enskilda fallet. Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar bör enligt jordbruksministern äga pröva dessa ärenden.

Det av statsrådet förordade systemet med prövning i varje enskilt fall blir dyrbart och tillkrånglat. Den mest praktiska lösningen synes oss vara att restitution bör äga rum vid export av alla slags utsädesvaror.

Befrielse från erläggande av växtförädlingsavgift vid export torde komma att underlätta exportmöjligheterna och förhindra uppkomsten av bestämmelser som försvårar anpassning till internationell praxis på detta område.

Enligt utredningen kommer utvidgningen av statsplomberingen att medföra behov av särskilda bestämmelser angående omförpackning (isärvägning) av statsplomberad förpackning utan förnyad plombering, eftersom utsäde av flertalet andra grödor än strå- och trindsäd överläts till odlarna i små kvantiteter. Utredningens förslag till utformning av sådana bestämmelser skulle om de realiserades medföra tungroddhet och onödig byråkrati. Departementschefen avser emellertid att med hänsyn till av remissinstanserna framförda synpunkter låta överarbeta de föreslagna bestämmelserna för isärvägning i syfte att åstadkomma ett enklare och billigare förfarande. Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar avses sedan få meddela bestämmelser i ämnet.

Vi vill framhålla betydelsen av att förfarandet vid isärvägning förenklas i största möjliga utsträckning. I sammanhanget vill vi åberopa det uttalande som styrelsen för Kooperativa förbundet gör i sitt remissyttrande beträffande denna fråga. "Styrelsen ifrågasätter över huvud taget om icke isärvägning i småkollin kan ske utan särskild ytterligare kontroll, eftersom frölagen föreskriver att säljaren har skyldighet att lämna underskriven analysavskrift till köparen i samband med försäljningen." Vi vill helt instämma i detta uttalande och föreslår, att bestämmelserna utformas med hänsyn till de synpunkter som här framkommit.

Som vi ovan framhållit är vi i princip positiva till en utvidgning av systemet med växtförädlingsavgifter m. m. Likväl vill vi föreslå, att man i första hand bör inrikta sig på en försöksperiod på ett par år för övriga växtslag på liknande sätt som för strå- och trindsäd och att man senare gör de revideringar för ifrågavarande växtslag eller vissa av dessa som kan motiveras av vunna praktiska erfarenheter om systemets ändamålsenlighet. Liknande synpunkter har också framförts från vissa remissinstansers sida.

Med hänvisning till vad vi sålunda anfört hemställer vi,

att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 37 måtte besluta

1. att vid export befrielse från eller återbetalning av växtförädlingsavgift införes i synnerhet för vallväxtfröer;
2. att i skrivelse till Kungl. Maj:t uttala att några ytterligare kontrollåtgärder utöver bestämmelserna i frölagen

inte kan anses vara erforderliga vid isärvägning av statsplomberad förpackning; samt

3. att det nu föreslagna utvidgade systemet med statsplombering och växtförädlingsavgifter tillämpas beträffande de nya tillkommande växtslagen under en viss försöksperiod, varefter sådana ändringar kan ske, som vunna erfarenheter ger anledning till.

Stockholm den 7 mars 1967

Arvid Nilsson (fp)
i Lönsboda

Sven Antby (fp)
